Kőszeg, 1903. február hó 1-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

XXIII. évfolyam. | Felelős szerkesztő: WITTINGER ERNŐ. | 5. szám.

Állatvédelem.

Az idei zord tél kedvező alkalmat nyujtott a kőszegi állatvédő-egyesületnek s a nemes szivü embereknek, hogy gondoskodásukkal segitségére siessenek az élelmet kereső szárnyasoknak, didergő madárkáknak.

Az állatvédő-egyesület a felállitott etető állomásokon külön alkalmazott emberével egyre szórta az élelmet az agyonéhezett állatkáknak, melyek különben a puszta földön élelem hiányában okvetlenül elpusztultak volna.

De nemcsak az egyesület, hanem egyesek is átértve a humánus cselekedet jelentőségét, nem röstelték a fáradságot, hanem magot, ételhulladékot szórtak a madárkáknak, udvaron, kertben, az ablak alatt és a szabadban.

Tiszteletet és mindnyájunk köszönetét érdemlik meg az illetők, a kik nem tudják közönnyel, érzéketlenül nézni a kicsi állatok kinlódásai.

Nagyon szép vonása az emberi jellemnek az ilyen és hasonló ténykedés.

Az állatvédelemnek azonban más téren is nyílik alkalma a hasznos müködésre. Nem csupán a madárvédelem az, amit felölelhet munkakörébe. Belevonhatja e körbe a házi állatokat is, amelyek sajnos, gyakran szorulnának védelemre.

Fölemlitek néhány példát. Az esti séták alkalmával több izben alkalma volt a járókelőknek megütközni amaz épületes és vérlázitó jeleneteken, mikor mészáros inasok vágó marhákat hajtanak a vágóhidra s utcahosszan, végig a városon bikacsökkel olyan zuhogó záporát az ütlegeknek bocsátják az állat testére, hogy minden jobb érzésü ember megbotránkozik rajta.

Azután mikor fogják nálunk eltiltani, hogy baromfiakat összekötözött lábakkal hozzanak a hetivásárra és piacra. Németországban már régen szabályozták e kérdést s ott csakis hordozható ketrecekben szállitják vásárra az élő házi szárnyasokat.

Mikor fognak nálunk olyan rendelkezésnek érvényt szerezni, hogy tilos vonóállatokat túlsok teherrel elhalmozni és gyötörni?

Egyik-másik fogat-tulajdonos is megszivlelhetné ama jó tanácsunkat, — ami szintén csak emberi jóérzésből fakad — hogy dermesztő, hideg időben ne hagyja lovait óraszámra künn állanni a vendéglő, vagy kávéház előtt, amig jó maga ottbenu kedélyesen szórakozik vagy dőzsöl.

Módot kell találni, hogy nagyobb gonddal és idejekorán bele neveljék az emberekbe az állatokkal való szelid és helyes bánásmódot. Iskolának és hatóságnak kell itt hathatósan közremüködni, mert a társadalom egymagában nem boldogul e kérdések megoldásánál.

Még egy tényt akarok konstatálni, ami szintén belevág e cikkely keretébe. Egy feltünő jelenségről van szó; arról, hogy vándormadaraink évről-évre fogynak, számuk szemmel láthatólag kevesbedik. Különösen észrevehető ez a fecskéknél. Okát kutatva e jelenségnek megtudjuk azt, hogy egyes vidékeken e madarakat hálóval és lépvesszővel százával és ezrével fogdossák össze. Igy például Olaszországban. Az olaszoknak kedvenc szokásuk, hogy egyáltalában mindenféle madarat s igy a fecskét is nagy mennyiségben fogdozzák és lövik, azután elkészitve — megeszik.

Vajjon mi lesz az eredménye annak, ha e hasznos madarak pusztitását tovább is igy folytatják.

Nemzetközi uton kellene oda hatni, hogy Olaszországban is e szokásuak gátat vessenek. A kezdeményező lépést a miniszteriumnál megtehetnék az állatvédő-egyesületek.

Városi ügyek.

309 szám.

Faárverési hirdetmény.

Kőszeg sz. kir. városnak első erdő nemesocsdi vágásában parcellázott rőzsefa, f. é. február hó 7-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen legtöbbet igérőnek, parcellánként készpénz fizetés mellet eladatni fog.

Kőszeg, 1903. január hó 28-án.

Kovács Antal,
számvevő.

Gyermek nevelés.

Fővárosi tanitói körökben felmerült a kérdés, hogy kell-e ellemi iskolában tankönyv, vagy nem? Vagyis arról volt szó, hogy kell-e a hatéves gyermeknek tanulnia egypár könyvet kivül szórol szóra, vagy elég, ha a gyerek gondolgozni és beszélni megtanul? A fővárosi tanitókat megszavaztatták ebben a kérdésben és azok azt mondták, hogy a kis gyerekek számára a sok tankönyv mulhatatlanul szükséges. Ezáltal a tisztelt fővárosi tanitó urak a leghübb szegénységi bizonyitványt állitották ki önmagukról. Kimondták nyiltan, hangosan,

TARCA.

Antisemita mozgalom Kőszeg városában 1848-ban

Alig hirdették ki az 1848. év március hó 15-én testet öltött magasztos eszméket; alig csillapodott le ez eszméknek terjedése nyomán fakadt örömrivalgás; alig tért a közönség a mindennapi dolgához vissza; az országnak egyes részeiben az 1848 év március hó 15-én kiküzdött vivmányokat félreértve, és részben a köznép felbujtatva, a jog egyenlőség elve alatt főleg zsidó honfitársainkat üldözni kezdték, de nem csak üldözni, hanem földi javaiktól meg is fosztani.

Leginkább dunántul öltött a mozgalom veszélyesebb jelleget és a dunántulnak is nem minden vármegyéjében, hanem leginkább Somogy s Zalavármegyében olyannyira, hogy ezen vármegyékben a közcsendet s békét csakis karhatalom igénybe vételével sikerült helyreállitani.

A negyvennyolcas időkre árnyékot vető mozgalom Vasvármegye területére is átcsapott, de a mozgalom távolról sem volt oly veszélyes, mint a szomszéd megyékben, ahol zsidópolgártársainknak élete sem volt biztonságban.

Kőszeg szab. kir. városa hasonlólag szinhelye volt lly antisemita mozgalomnak, amelyet azonban mindjárt csirájában sikerült elfojtani ugy, hogy komoly következménye csakis a szereplőkre volt, kik ellenében a bünfenyitő pert meginditották és azután keményen megbüntették.

De ha nem is volt komoly következménye, mégis elitélendő minden oly mozgalom, a mely békés honpolgárok élet- és vagyonbiztonsága ellen irányul.

A város képviselő-testülete 1848. évi március hó 24-én tartott ülésében, mikor a választott községnek a közcsend és béke fenntartására vouatkozó inditványát tárgyalta, távolról sem gondolhatott még arra, hogy mily égető szükség volt gondoskodni ezen inditványnak elfogatásával a közbiztonság fenntartásáról.

A közcsend fenntartására ügyelt egy a képviselőtestületből alakitott választmány, melynek tagjai voltak: Szaivert József városkapitány, Slamatinger Endre és Martony Imre tanácsnok, Raab István főjegyző, Kis Sándor tiszti alügyész, az érdemes választó polgárság részéről Pados János és Unger József szószólló, Weinhofer Károly, Szovják József, Klügel József, Polster András, Eitner Ferdinad és Gerhauser Zsigmond, a külpolgárság részéről Lauringer János, Czeke József, Leitner János, Róth Ferenc, ifjabb Tipka Antal, Schneller Ferenc, Reichard Adolf, Reithammer Antal; az itt kebelben lakozott honorátió részéről Gaál József és Takáts Sándor táblai ülnök, Kulcsár István herceg Esterházy főtiszt, Hrabovsky János, Zsoldos Ferenc, Remete Sándor, Tókéssy Antal és Makonitz Ede ügyész urak.

Ezen választmánynak különös kötelessége volt a netán mutatkozó kicsapongásokat és mozgalmakat folytonosan figyelemmel kisérni, a közcsend megháborgatásának meggátlásáról mindenképen gondoskodni és intézkedni.

Ezen óvintézkedéseket az április hó 9-iki események fényesen igazolták, mert ez nap kiütött antisemita mozgalom majdnem lázadásszerü jelleget öltött.

A városnak h. főbirája Stettner Antal az április hó 10-ikén tartott ülésben következőkép számolt be a 9-én lefolyt eseményekről:

Az ideiglen alakult nemzeti őrsereget április hó 9-én délután hivták be fegyver gyakorlás végett az e végre kitüzött térre (a mostani marhavásártérre). A nemzeti őrsereg nagy számban meg is jelent, előttük felolvasták a miniszteri országos ideiglenes bizottmánynak Kőszeg szab. kir. város elnökéhez április hó 3-án intézett és a zsidóknak védelmére kiadott rendeletét. A nemzeti őrseregnek nagyobb, leginkább kapásokból álló osztálya oly batul fogta fel, hogy több százan közülök azon rendellenes lármás nyilatkozatokkal fakadtak ki, miszerint ők a zsidókat nemcsak védeni nem fogják, hanem inkább azokuak kiköltözését kierőszakolni szándékoznák, és miután minden felvilágositás, szelid modorban a zajos tömeghez intézett békitő szó siker nélkül maradott, a nemzeti őrseregnek értelmesebb része minden aggasztóbb jelenetet meggátlandó, a fegyvergyakorláshoz fogott, hogy a mozgalmas tömegnek figyelmét inkább ezen foglalkozásra terelje. De ezen kisérlett eseköz sem idézvén elő a csend helyre állitását, az őrseregnek ezen most érintett része délután 6 óra tájban a városházba visszavonult. A bevonuló őrsereget az elégedetlen csoport és ezen csoportot még számos fékevesztenségre hajló egyén kisérte, és midőn az őrsereg a városházba bevonult, a mozgalmasok közöl is többen abba betódultak, a többiek pedig a városház előtt összeseregeltek és a gyakorlati téren már nyilvánitott törvényellenes nyilatkozatukat háboritó zajjal ismételték. A háborgók közt azonnal megjelent a főbiró, hozzájuk békitő beszédet intézett, melynek folytán a csend helyreállott, de a nép csak azon kikötéssel oszlott szét, hogy sürgősen közgyülést hivjanak egybe, a hová követeléseiket intézhetik.

Ezen szomoritó jelenet után ugy a nemzeti őrsereg, mint az egyenruháju polgárság feszitettebb vigyázattal őrködött a rendre, a melyet sikerült is éjjeli 2 óráig háborgatlan fenntartani.

hogy ők nem éreznek magukban elég képességet arra, hogy a gyermekeket könyv nélkül is megtanitsák mindarra, ami a könyvben áll. Vagyis, hogy ők ezután is és mindig ugy akarnak tanitani, mint eddig tették, hogy azt mondjak a tanulóknak: „Holnapra föladom nektek azt a mi a tizenhatodik lapon áll.“ És másnap kikérdezi tőle: „Megtanultad a mit föladtam?“ „Igen feleli a kis nebuló.“ „No hát mond föl.“ És gyorsan, hadarva és egy szusszra kiböki: „Az alany a mondatnak az a része a kiről, vagy a miről valamit mondunk, azaz állitunk. Az állitmány a mondatnak az a része, mellyel az alanyról valamit mondunk.“ És ilyen módon tanulja meg a gyermek nyelvünk alapját, szabályait és nem tagadható, jól megtanulja, mert fél a pálcától, de hogy ennek a tudásnak mennyi haszna, értéke van arról azt hiszen fölösleges szólanom

Nagyon, nagyon szomoru ez az állapot.

Ha elgondolom hogy az ember lelkére és szellemének fejlődésére azok a tanitások vannak legnagyobb befolyással, melyeket kis gyermek korában kapott, őszinte szomoruság fog el. Nem merik elvetni a tankönyvet az elemi iskola tanitói, mert annélkül munkájuk sokkal nehezebb volna, mert igy kényelmesebb. Nem igy kell a gyermeket tanitani, tisztelt tanitó urak. Nem leckét kell a kis gyereknek föladni, a melyet muszáj nekik megtanulniok, mert akkor a gyereknek nincs kedve a tanuláshoz és kedvetlenül csak a büntetéstől félve, biflázza be keservesen az előtte teljesen érthetetlen szöveget. Igy nem lehet és nem szabad tanitani. A gyermekekkel meg kell kedveltetni a tanulást, oda kell hatni hogy a gyermek örömmel ismételhesse magában, vagy társai testvérkéi stb. előtt azt, amit az iskolában a tanitó bácsitól hallott. És ehhez nem kell tankönyv. Ezt tankönyv nélkül is el lehet érni, sőt csakis tankönyv nélkül lehet elérni. A gyereknek élénken, érthetően, szemléltetőleg kell előadni a tudomány alapjait. Élénk mesékkel, tarkitva, apró elbeszélésekkel élénkitve az előadást lehet a legkönnyebben bejuttatni a gyermek agyába. Előbb a gyermek kedélyére, lelkére kell hatni és azzal párhuzamosan az értelemre. A gyermek agyához az ut a sziven át vezet. A tankönyv a legádázabb ellensége a helyes paedagogiának. Különösen azok a tankönyvek, a melyek a mi iskoláinkban manapság használatosak . . A borzasztó stilus még a felnőttek előtt is nehezen érthető. Ha nem volnék tisztában az alany és állitmány fogalmával, hát a tönti idézetből azt meg nem érteném? Pedig azt Belicza Józsefnek általánosan használt „magyar nyelvtani kézikönyvéből“ irtam ki szórol szóra. És ez még egyike a könyv legérthetőbb mondatainak. Én magam háromszor is elolvastam mire megirtam, hogy az olyan szókat melyekben „két mássalhangzó között két vagy több magánhangzó van csak az utolsó mássalhangzót csatoljuk a második mássalhangzóhoz“ stb. Pedig ez a könyv a második elemi iskolai osztály számára iródot. Ilyen és ehhez hasonlók a többi tankönyvek is, nagyon csekély kivétellel. És ezekhez a könyvekhez ragaszkodnak olyan makacsul a tisztelt tanitó urak a fővárosban.

A vidéki tanitó urakhoz fordulok most. Ne kövessék a fővárosi tanitók példáját, ne ragaszkodjanak az amugy is borzasztóan rossz tankönyvekhez, hanem inditsanak actiót maguk között a tankönyvek kiirtására és előzzék meg iltetőleg mulják felül a fővárosi tanitókat. Mutassák meg hogy Önöket nem a saját kényelmük szempontja vezeti, hanem első sorban betölteni igyekeznek azt a nagy és fontos hivatást, melyet magukra vállaltak, mutassák meg, hogy igen s lehet könyv nélkül tanitani az elemi iskolában, sőt annélkül lehet csak igazán, célhozvezetően. Intitsanak mozgalmat a magyar kultura fejlődése, az igazi gyermeknevelés érdekében.

Hirek.

— **Ratkovics Vendel**, kanonok, a kőszegi Kelcz-Adelffy-árvaház főgondnoka kedden Kőszegre érkezett, hogy megvizsgálja az árvaházat. A főgondnok végig szemlélte az intézet összes helyiségeit s közvetlen meggyőződést szerzett magának mindenről. Különösen tetszett a főgondnoknak a növendékek hálóterme, melynek berendezését dicsérte, ugy szintén a szinház is; végül pedig elismerését és köszönetét fejezte ki *Vörös* Zsigmond prefektusnak

— **Kitüntetés.** *Wadmayer* Károlyt, az osztrák-magyar bank helyettes titkárat, földinket, a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **Személyi hir.** *Mázy* Engelbert dr.-t, a helybeli gim. igazgatóját, a Magyar Paedagogiai Társaság legutóbb tartott közgyülése az oktatás ügy terén szerzett érdemeiért titkos szavazás utján belső tagjává választotta.

— **Villamos világitás.** A Ganz és társa cég megküldte Kőszeg városának a tervezett villamos világitás költségtervezetét. A tervezet szerint 12 0 lámpa berendezéséről van szó, 200 utcai égővel. A telep és vezetékek a teljes berendezéssel 183 ezer koronában vannak előirányozva. A tervezet szerint egy 16 gyertyafénynek megfelelő izzólámpa égési órankint 4 fillérbe kerül A szükséges költséget egy 50 éves törlesztéses kölcsönnel fedeznék. Az évi törlesztés összege 9 00 koronára rugna, az üzem költsége évi 28 ezer korona. Ezek ellenében az évi bevétel a magánfogyasztás után 19.200, az utcai világitás után 9.630 koronában van előirányozva.

— **A szt. Benedek-rendi székház ünnepe.** A magyarországi szt. Benedek-rend fejének, gimnaziumunk kegyurának, mélt. és főt. *Feher* Ipoly dr. pannonhalmi főapátnak neve ünnepét a szt. Benedek-rendi székház folyó hó 10-án ülte meg ünnepi szt misével. A névünnepet megelőző estén a székház asztalához számosan voltak hivatalosak. Az első felköszöntőt Mazy Engelbert dr. mondotta a rend fejére, majd meg a jelenlevőket éltette. Kincs István a magyar szt. Benedek-rend közel ezer éves munkáját méltatva szinten a rend jelenlegi fejére, az apostoli lelkületu főapátra emelte poharát. Sissovics Miklós dr. polgármester a bencéseknek a nevelés és oktatás terén szerzett érdemeiről emlékezett meg szép szavakkal. A felköszöntők sorát Pröhle Henrik ág. ev. lelkész és Dondon zászlóalj-parancsnok zárták be, az előbbi a kőszegi székház fejét, az utóbbi a rendház tagjait éltette A jelenvolt vendégek névsora különben a következő: Sissovics Miklós dr., Hegedüs János dr., Kovács István dr., Kincs István, Vörös Zsigmond, Karenits Ferenc, Inreiter Henrik, Beer Károly, Heisz M., Huszár Mihály, Pálinkás József, Fábián G., Dondon Olivér, Dománszky, Gergelyffy, Busche báró, Dressler, Bedi, Dreiszker József dr, Hannibal Moric, Pfeffel János, Stúr Lajos dr., Pröhle Henrik, Wiesinger L., Kukuljevic József, Herc Ödön, Brezovits Ferenc, Pados Gábor, Niehold Mihály, Kerner Ignác.

— **Köszönet.** A kőszegi állatvédő egyesület ez uton mond hálás köszönetet gr. Schmidegg Jánosné, Csikós Edené és Andráskay Sarolta urhölgyeknek, Schaar József, Baumgartner János, Schwartz Antal, Szova Ferenc Roth Jenő uraknak, Szerdahely és Roth községek bíráinak, valamint egy ismeretlen jótevőnek, kik részint ezidén, részint tavaly telen a szenvedő madarak nyomorának enyhitésére az egyesület titkárjához tökmagot, diót, kukoricát, napraforgó magot juttattak. Schmidegg grófnő és Schaar ur két izben küldöttek adományokat. Hálás köszönetét nyilvánitja az egyesület azoknak, kik kertjükben részesitették és részesitik most is élelemben kis dalnokainkat.

— **A kőszegi állatvásár.** A mult héttőn megtartott állatvásár nagyon silány eredményu volt, ami különben nem lep meg senkit. A rendőrkapitányság, mint értesülünk, előterjesztést fog tenni a tanácsnál, hogy ez a január havi állatvásár egybekapcsoltassék kirakodó vásárral, ami előnyösen befolyásolná az állatvásárt is. Felhajtás volt ezuttal: 80 ló, 558 szarvasmarha és 50 sertés Eladatott 8 ló, 161 szarvasmarha, és 17 sertés.

— **Jutalmazott pályamunka.** A győri kereskedelmi és iparkamra tervpályázatán a második dijjal jutalmazott pályamű szerzői *Szőts* Imre és *Paller* Ernő fiatal földink, ki jelenleg *Zigler* épitész irodájában van alkalmazásban Budapesten A szaklapok szerint az emlitett tervezet igen ügyes kézre és helyes gondolgozásra vall.

— **A kath. kör estélye.** A kőszegi kath. polgári olvasó-kör a mult szerdán sikerült házi-estélyt tartott. A nagy számban egybegyült közönség teljesen megtöltötte a kör helyiségeit s érdeklődéssel hallgatta végig a három pontból álló élvezetes müsort. Legelőször *Faller* Fanika kisasszony a *Vén cigány* cimü melodrámát szavalta el, *Knaute* Lincsi kisasszony zongorakisérete mellett, zajos tapsokra késztetve a figyelmes hallgatókat. Majd *Kiss* Szeráfin bencés tanár ült a felolvasó asztalhoz s a *hiusságról* tartott rendkivül érdekes, példákban színes felolvasást Végül Dancia Károly *Petites Symphonies* cimü szerzeményet adták elő: *Knaute* Lincsi k. a. zongorán, *Kovács* Ferenc és *Janoda* Richard hegedün és *Kleich* Pál gordonkán. A tetszéssel fogadott darab után csakhamar táncra perdült a fiatalság s hajnali három órakor még javában járták a csárdást a Mulatóban.

Az alarcos bál. A tüzoltó-egyesület tegnap tartotta meg nagy alarcos-báljat a *Mulató* helyiségeiben. A bál lefolyásáról jövő számunkban részletesen beszámolunk.

— **Ajándékkönyv szétosztása.** Az országos állatvédő-egyesület 100 drb. gyermeknaptárt küldött az ittemi egyesület titkárának. Az ajándékkönyvecskék naptári, igen szép meséket és tanrendet tartalmaznak. E könyvek jó része a helybeli tanulóifjuság között osztattak szét. E helyütt emlitjük meg, hogy az állatvédő egyesület tagjai a jövő hét folyamán kapják meg az alapszabályokat és egyébb kiadványokat.

Egy őrült asszony rémtette. Ez alatt a cim alatt lapunk mult számában emlitettük, hogy a szomszédos Felső-László egy Huberne nevü asszony késsel elmetszette 3 éves kis leányának a nyakát s aztán önmagát öölte meg. Uganezt a hirt egy fővárosi lap következőleg irta meg: **„Egy őrült anya rémtettei.** A sopron megyei Lajoskovesd községből jelentik, hogy egy *Huber* nevü földmives felesége három kis gyermeket őrülési rohamában formálisan lefejezte és a szerencsétlen gyermekek fejét rudukra tüzve kiállitotta a ház elé, aztán a saját nyakát is elmetszette. A szomszédság ugy találta meg az őrült asszonyt a szoba padlóján haldokolva.“ Ez a kiszinezés minden esetre rovására esik a lap jólértesültségének.

— **Tifusz Borsmonostoron.** A helybeli gyakorló orvos *Kemény* Ignác dr. mult héten a szomszéd Borsmonostoron (Kloster) három esetben hasi hagymázt konstatalt. E ferlőző betegség terjesztője a nevezett községben az ugynevezett tüzoltó kút vizében látszik lenni; most a tifusz-megbetegedések kivétel nélkül azok között terjednek, kik e község kútjából ittak. A tifusz már mult év október hava óta uralkodik s néhány áldozatot is követelt. Ezen eseteket dr. Kemény Ignác orvos a felső-pulyai főszolgabirói hivatalnak bejelentette.

— **Felhivás a városi tisztviselőkhöz!** 1898. év október havában felhivást intéztem a városi tisztviselőkhöz városi tisztviselők országos egyesületének alakitására Felhivásom, mint tapasztaltam vegyes érzelmeket keltett. Mindössze alig akadt husz város, mely érdemesnek tartotta, hogy velem szóba álljon. — Ez megvallom elkedvetlenitett, mig végre egy kis szab. kir. város tanácsa megadta a kegyelem döfést és kijelentette, hogy a városi közigazgatási tisztviselők országos egyesülése teljesen felesleges valami, mert az államositás küszöbön van. Ki tudja, talán neki van igaza, gondolám. Tudomásul vettem és az eszmét az összes iratok kapcsán mint további intézkedést nem igénylőt irattárba helyeztem; magam pedig szerényen félreálltam és figyeltem az idő nagy teleskopján keresztül, mikor jön fel a várvavárt csillag, valamely nagynevü, magas állásu, tekintélyes és befolyásos férfiu személyében, aki az eszmét életre kelti és talpra segiti. Azóta teljes négy esztendő mult el. De hiába, nem akadt senki aki a mi ügyünkkel törődött volna. Igy hát uraim ott vagyunk

---

A rend ez időtájban lett háborgatva és a rendnek megháborgatásáról a városkapitány tesz folytatólagos jelentést a közgyülésnek.

A tőkolompos Krötzl József volt, ki már éjfél előtt lázitá a népet a korcsmákban Szép szóval hazatérésre birták, de éjfél utáni 2 óra tájban a városban zajjal és lárma veréssel járkálni bátorkodott, a Gyöngyös utcában pedig éppen akkor, midőn Schey Antal lakása előtti faraktárt — a többi zavargók — elpusztitották és Turcsányi professzor urnak ablakjait beverték, a csendháboritók közt találtatott.

A nemzeti őrsereg itt elfogta, a városházba hozta, de ezen alkalommal is nemcsak a nemzeti őrsereg egy tagját merészlett megtámadni, hanem a rendőrök közül többet stiletes botjával megszurkált. Csak nagy nehezen fékezhették meg. De alig volt ártalmatlanná téve, és letartóztatásával alig csendesedett le a mozgalom, megjelent Marton János néhány cimborássával, kik zajjal rohantak be a város kapujába, és vakmerően Krötzl Józsefnek szabadon bocsáttatását követelték. Marton Jánost is nyomban elfogták, bebörtönözték, mire többi pajtásai elugrottak.

A közgyülés az előadottakból értesülvén, hogy a városház előtt történt mozgalom lecsillapitása, a rendnek teljes helyreállitása akkép sikerült, hogy a nép kivánságainak előterjeszthetése végett közgyülést helyeztek kilátásba, — a közgyülést április hó 16-ára tüzték ki. Továbbá, mivel az érintett mozgalomnak még aggasztóbb alakban való ismétlését és annak veszélyesb következményeit — a főbiró szerint — csak ugy remélhetik meggátolni, ha a zsidók által itt gyakorlott gabena kereskedéstől eltiltatnak, a főbiró urnak a városkapitány hozzájárultával tett azon rendeletét, miszerint Schey Sándort itteni zsidó gabonakereskedőt ily kereskedéstől — a mozgalmas népség által zajosan nyilvánitott követeléséhez képest — nyomban eltiltotta, oly megjegyzéssel hagyta helyben, hogy az érintett kereskedést és a vidéki zsidók által gyakorlott házalást ez érdemben kikérendő felsőbb rendelkezésig felfüggeszti.

A személy s vagyonbiztonságnak veszélyeztetése rendkivüli eszközöknek alkalmazását tevén szükségessé, a város képviselő testülete még elhatározta, hogy a város közönségéhez a csendnek közös erővel, testvéri egyetértéssel fenntartását célzó hirdetményt bocsátanak ki. S amennyiben a zsidók elleni ellenszenv kitörése a miniszteri országos ideiglenes választmány érintett rendeletének félreértésén alapulni látszatnék, a felhivásban a köznépet nemcsak arról értesitik, hogy a zsidókat a kereskedéstől és a házalástól eltiltották, hanem arról is, hogy a zsidók a már nyert jogaikon kivül egyebeket vagy ujakat nem gyakorolhatnak és e város hatósága más helyekről elüzött kóborló vagy bármely vidéki zsidókat e városba befogadni nem fog.

A nemzeti őrsereg levén végtére a közbéke, csend s rendnek legszilárdabb támasza, a képviselő-testületnek nemzetőri őrsereghez tartozó tagjai a közgyülés szine előtt a közcsend fenntartásáért solidáris kötelezettséggel vállalkoztak és miután ezen kötelezettségnek elvállalása oly lelkes hangulat, az érzületnek oly heves kitörése közt történt, a képviselő-testület nem tartotta szükségessé a nemzeti őrsereget kötelességeinek teljesitésére külön felhivni.

Krötzl József által elkövetett kicsapongást illetőleg, minthogy kapitányi hivatalnak szóbeli előterjesztése szerint a lázadás vétke, a közcsendnek botrányos megzavarása, vakmerő ellensze ülése és szolgálatban levő rendőrnek megtámadása bizonyodott reája, de a többi bűntények gyanuja is őtet terheli, továbbra is letartóztatni és a vizsgálatot ellene elrendelni elhatározták.

Ezen alkalommal Degel Tamás nemzetőrt, ki az ellenszegülő Krötzl József elfogatása közül magát különösen kitüntette, nyilványosan megdicsérték és a dicséretet jkönyvben megörökitették.

A miniszteri országos ideiglenes bizottmány sem maradt tétlen és intézkedett az ország több részeiben, különösen azonban Vas-, Zala-, Veszprém- és Somogymegyében, Sopron Kőszeg és Rust városokban aggasztó alakban jelentkező mozgalmak meggátlása tekintetében. Ezen vármegyék, s városok területére teljes hatalommal Csányi László urat s Szél József vasmegyei első alispánt küldte ki, kiknek a város a zsidók személy- s vagyoni biztonsága, valamint az izgatók és erőszakoskodóknak megfékezés s megfenyitésére nézve kiadott rendeleteit végrehajtani tartozott.

A város képviselő testülete a mozgalomnak elfojtását ugyan célul tüzte ki, és az április hó 10-én hozott határozat folytán a nemzetőröket éjjel-nappal szolgálatra kötelezte, mind azonáltal még sem vállalkozhatott — ugy látszik — a közbiztonság fenntartásáért, mert a kormány teljhatalmu megbizottjaitol katonaság kiküldését kérte. Marton Imre, Hrabovszky János és Pados János interveniáltak a kormány biztosoknál katonaság kiküldése iránt. Széll József Szombathelyről nem küldhetetett katonaságot, mivel az itt elszállásolt katonaságot a megyének egyébb helyeire küldte; a küldöttség tehát a kormánybiztos levelével Szombathelyről Körmendre utazott az ottani katonai parancsnoksághoz. De az ott elhelyezett katonaság inkább ujoncokból állott és ezek is jobbára beteges és fegyvertelenek voltak ugy, hogy a közcsend fenntartására nem használhatták.

Nyulak és őz-hus még a jövő héten a legolcsóbb áron

ma is, ahol négy év előtt voltunk, nincs senki, aki mondaná: szeretlek gyermekem. Mi ebből a tanulság? az, hogy aki maga magát elhagyja, azzal az Isten sem sokat törődik. Tehát ne hagyjuk el magunkat, hanem tömörüljünk és csoportosuljunk. En ezennel ujra felveszem a mozgalom fonalát és ezuttal ez uton kérem tel az összes magyar városok tanácsait és tisztviselőit, foglalkozzanak behatóan ez eszmével és értesitsenek alábbi cimen levél utján arról, vajjon óhajtják-e a magyar városok közigazgatása és annak tisztviselői érdekét szolgáló „városi közigazgatási tisztviselők országos egyesülete" eszméjének megvalósitását, mikor és hol óhajtják az alakuló gyulés megtartását. E mozgalom programmja természetesen ma is az, melyet négy év előtt felhivásomban közzétettem. Alakitsuk meg: A városi tisztviselők országos egyesületét! és legyen ez egyesületnek az a célja, hogy az ország összes városi tisztviselői egy közös táborba toborzódva, közös igyekezettel és egyesült erővel, mint egy test és lélek hassanak a városi közigazgatás kóros tüneteinek orvoslására vagy legalább is tovább terjedésének meggátlására, a városi közigazgatási tisztviselők helyzetének javitására, társadalmi bajainak lehető megszuntetésére. Terjeszkedjék ki ez egyesület mindenüvé, hol a magyar városok közigazgatása és azok tisztviselői érdekében tenni való mutatkozik. Legyen védője és képviselője a városi közigazgatás és tisztviselői jogos kivánalmainak.

Pápán, 1903. jan. 29-án.

Hazafiui üdvözlettel

Kemény Béla,

Pápa rend. tan. város jegyzője Pápán.

— **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési- és halálozási-eseteket jegyezték be:

Születés.

Január 17-én. Kappel József és Koczor Karolin leánya, Karolin, ág. hitv. ev.

Január 16-án. Ritter Ferenc és Esztner Karolin fia, Adolf, róm. kath.

Január 17-én. Szluha Dénes és Hernyey Franciska fia, Imre, róm. kath.

Január 16-án. Wurst Ferenc és Wurst Josefa leánya, Rosina, róm. kath.

Január 18-án. Maitz Antal és Bigner Mária fia, József, róm. kath.

Január 16-án. Borhi János és Eberhard Mária leánya, Mária, róm. kath.

Január 21 én. Lasitz Magdolna fia, János, róm. kath.

Január 23-án. Nauman Jakab és Molnár Katalin leánya, Anna, ág. hitv. ev.

Halálozás.

Január 17-én. özv. Berzsenyi Lászlóné sz. Takács Gabriella, földbirtokosnő, ág. hitv. ev., 75 éves, agyszélhüdés.

Január 22-én. Wenzl János, szijgyártó, ág. hitv. ev., 50 éves, tüdővész.

— **A kidobott férj boszuja.** Véres parasztdráma játszódott le Csanálos községben. Tripon György öreg korcsmárosnak fiatal felesége volt. Csupa élet, csupa tüz volt a menyecske, tele életkedvvel, szerszem utáni vágygyal, amely utóbbiban vajmi kevés része volt öreg férjé-ura mellett. Ez azonban nem bántotta a forró vérü menyecskét, talált kárpótlást Riha János uraságí kocsis személyében, kivel összeadta magát. Jogom van hozza, mert fiatal és szép vagyok — mondogatta s a legénynyel való szerelmeskedésében még a férj jelenléte sem zavarta. A legény is egészen otthonosan érezte magát az asszonynál. Szombaton este is fölkereste a menyecskét, mulatós kedve volt, egyedül akart vele lenni. Ki is jelentette ezt a szándékát a korcsmárosnak, de minthogy az nem akarta megérteni „jó" szándékát, hát az asszony és a szerető egyszerüen kidobták az öreget saját portájáról. Az eset késő éjjel történt. Az öreg Tripon fölkereste testvérét, Tripon Illést, aki a község kerülője. Nem árulta el, hogy mi történt vele odahaza, hanem kölcsön kérte a puskáját, csak reggelig amig a rókát lelövi, amely a háza körül ólálkodik és a tyukokra les. A fegyverrel aztán haza ment és lesbe állott . . . Hajnal felé megnyilt a pitvar ajtó, s a menyecske kibocsátotta szeretőjét . . . Két lövés dördült el s a hatalmas szál legény, Riha szótlanul összeesett, még azt sem mondta, hogy „jaj!" A szerelmes asszony bemenekül a szobába, a meggyalázott férj utána, a belső szobában el is érte s a puskatussal agyonverte . . . Mikor az asszonynyal is végzett, bevitte a pitvar előtt levő halottat is a szobába, a belső szobába, rájuk zárta az ajtót, majd fölvette az ünneplőt s elment jelentkezni . . . A csendőrőrs letartóztatta.

— **A Vezuv háboroj.** A Vezuv tegnap óta — mint Nápolyból sürgönyzik — ujra fokozott tevékenységet fejt ki. A tüzhányó izzó bazaltbombákat dobal ki magából, melyek száz méter magasságig röpülnek. A vulkán belseje dübörög. A rendőrség intézkedett, hogy a turisták a szőlőhegyeknél tovább ne mehessenek.

— **Gazdag raktár** és olcsó árak minden fajta tea, rum, kávé és csemegékből, kapható **Waisbecker Ede** utóda, Schaar József füszer és csemege kereskedésében.

— **„Érmelléki első szőlőoltvány-telep" Nagy-Kágya.** hirdetését a t. c. olvasóközönség szives figyelmébe ajánljuk.

A kiküldötteknek ujabbi előterjesztésére végre Széll József Rohoncon elszállásolt vasas lovasság egy századát küldte Kőszegre, mely április hó 15-én tehát a köznép kivánta közgyülés elő estéjén be is vonult.

Az előzmények s előkészületek után itélve az április hó 16 iki közgyülés, amelyet mint már megjegyeztem, április hó 9-én a népnek közkivánatára hivtak össze, nagyon zajosnak s viharosnak igérkezett, de nagy csendességben folyt le. Abban a kérvényben, amit a nép a városhoz intézett és aminek okáért a közgyülés összehivását kérte, nem volt más kivánság előterjesztve, minthogy a Lobanger nevü legelő, amelyet előzőleg számos éven át használtak s a honnan utóbb kirekesztették, ily célra ismét nekik átengedtessék.

A képviselő-testület ezen kérvény folytán érdemileg azonnal nem határozott, hanem előbb vizsgálatot rendelt el. A kiküldendő bizottságnak tagjai voltak: Fügh Zsigmond polgármester, Stettner Antal tanácsnok, Raab István főjegyző, Polster András, Hrabovsky Sámuel, Mayerhofer Károly, Gerhauser Zsigmond; Artner János, Tompek István, Üntenecker István, Kotzor Péter, Pauer József s Schwaholer János ökörfuvarosok.

Zsidó üldözés helyett, ime! Kisebb mérvü agrár sociálizmus jelenségeivel találkozunk. Utni akarták a zsidót, holott nem az ellen irányultnak látszik a mozgalom, kitünik ez azon körülményből is, hogy a miniszteri biztosnak azon rendeletét, amely a zsidóknak a gabona kereskedést s a házalást — a városi határozatnak hatályon kivül helyezésével ismét megengedte, a köznép már minden zúgolódás nélkül fogadta az április hó 16-iki közgyülést követő második napon.

A nép mozgolódásának csak annyi eredménye volt, hogy legelőnek a téglaszin körül fekvő valamely területet jelöltek ki.

Különfélék.

* **Az ágyukirály vagyona.** Nemrég temették el Kruppot, a világhirü ágyukirályt s máris egész legendakör veszi körül mérhetetlen vagyonát. A hagyaték összeállításánál kitünt, hogy Krupp nem kevesebb mint 245 millió 750.000 koronát hagyott hátra. Ennek a rengeteg tőkének azonban még a rendes arányokon tul is terjed a jövedelme. A német pénzügyminiszter érdekes dolgot mondott el a napokban egy berlini lap tudósitójának. Elmondta, hogy a német iparosok közül hatvannak egy millió márkánál több a jövedelme. Ebben a lisztában pedig Krupp volt az első: 21 millió márka, vagyis körülbelül 26 millió korona évi jövedelemmel. E jövedelem szerint tehát Krupp tőkéje 10% nál többet kamatozott.

Közgazdaság.

§ **Vetőmagvak.** (Muthner Odön tudósitása) *Vörös-heremag.* (Lohermag) A beállott erős fagyok következtében a gazdák részéről egy kisse megcsappant a kereslet, mely körülmény azonban nem akadályozta meg az árak ujbóli emelkedését. A termelők már oly csekély mértékben kinálnak elsőrendü árut, hogy a kereskedők kénytelenek Olaszország felé fordulni a honnan már is néhány száz mázsányi árut hoztak be. Az olasz eredetü mag azonban nem igen fogja kielégiteni a gazdák igényeit, mert tudvalevőleg sokkal gyengébb növényzetü, mint a magyar lóher. *Lucernamag.* Lanyha irányzat mellett és a jelenlegi alacsony jegyzések miatt a kinálat meglehetős csekély, mert mindazok kik még lucernamaggal birnak, annak reményében, hogy a vetési idény beáltával majd az árak is emelkedni fognak, tartozkodó álláspontot foglalnak el. *Takarmányrépamag.* Az idei évadban a takarmányrépamag beszerzésénél igen elővigyázónak kell lenni, mert már évek óta nem termett oly tömérdek sok rosszul csirázó takarmányrépamag mint az idén. Kevésbbé elővigyázó kereskedők ezen rossz magot megveszik, és igy magától értetődik, hogy látszólag igen alacsony ajánlatokat tehetnek. *Bükköny.* A kinálat nagy és már meglehetős sokan nagyobb tételeket rendelnek. *Muharmag.* Fokozott kinálat mellet a forgalom lényegtelen. *Balt cimmag.* Sem kereslet, sem kinálat nem volt. A fagyos időjárás következtében a többi magtelékből sem volt forgalom.

Jegyzések nyersáruért 50 kilonként Budapesten:

Lohere	70	78	kor.
Lucerna	58	—63	kor.
Muhar	9½	—10½	kor.
Baltacim	12½	—14½	kor.
Bükköny	7	—7½	kor.

§ **A gyümölcsfák ápolása télen.** Most, midőn minden gazdálkodónak elég ideje van, érdmes a gyümölcsfák törzseinek tisztitására, a fák trágyázására és koronáinak kimetszésére is gondolni. Hogy szép, jó, egészséges és termékeny gyümölcsfákkal birjunk, szükséges, hogy minden év őszén ezek körül nagyobb körben a talaj megásva legyen, hogy a gyökérzethez levegő, nedvesség és tápanyag könnyebben hatolhasson.

Ily téli időben végzendő a fák koronáinak kimetszése kitisztitása. A korona belsejéből minden, továbbá az egymást keresztező és az egymást dörzsölő ágak mind eltávolitandók ugyannyira hogy a korona belsejébe világosság és levegő akadálytalanul behatolhasson; mert azon gyümölcsök, melyek a korona belsejében nőnek, sohasem lesznek izletesek, nem fejlődnek szépen ki és a korona külsőbb részeiben levő gyümölcsöktől sok tápanyagot vonnak el.

A koronának kimetszése (kitisztitása) fiatalabb fáknál minden második, idősebb fáknál azonban minden negyedik évben kellene történnie.

A korona kimetszése után a törzs és vastagabb ágak mohától és a régi felpattogatott holt héjtól, héjkaparó-vas és acélsodrony-kefével vagy más kemény ércnemü eszközzel megtisztitandók.

kodását meggátolja, elpusztitja a kártékony rovarok álcáit, a fák sima héjat kapnak ez által s a kora tavaszi kihajtást is visszatartja, mivel késői fagyoknál előnyösebb a későbbi kihajtás.

Ezek megtörténte után a törzs körüli meglazitott talajra teritsünk bármily trágyát, legjobb azonban e célra a régi érett trágya szarvasmarháktól.

Az igy ápolt fák a tulajdonos örömére mindig termékeny, egészséges és ellentálló állapotban maradnak.

Hogy ha a fák törzsei az ősz folyamán nem lettek volna mésztejjel bemázolva, akkor ezen munka most is végezhető, és pedig: frissen oltott mész és marhatrágya, trágyalével annyira higitandó fel, hogy ez egy nagyobb ecsettel mázolható legyen. Ezen bemázolás a fákra igen jó hatással van; a nyulakat a törzsek megrágásától távol tartja, kártékony rovaroknak a törzsöni tartóz-

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Megindult a farsang, vig dáridó mindenfelé és noha már a felén is tul leszünk, mire e sorok megjelennek, azért egyet-mást mégis még a báli ruhákról mondunk el — és adunk is még egy-két bál- és piknikre való ruhát, — mert hisz a farsang most már jóformán a tavaszig is el szokott tartani.

A báli ruhák sziné rol azt irtuk még ujévkor, ha jól emlékszem, hogy az idén is a fehér lesz az uralkodó szin — nos hát ebben mintha csalódtunk volna. Legalább ha az ember az utcákon végigmenve — a belső város utcáit értem — a kirakatokat szemügyre veszi, akkor azzal a benyomással jön haza, mintha csak egy szin volna a világon és ez a rózsaszin. Rózsaszin felhő minden kirakat és abból csillog itt-ott egy-egy ezüstszál, vagy egy kis ragyogó pillangós disz. Mert noha jóval alább hagytak az idén azzal a néhány év óta divó pokoli ragyogással, egészen nem mondtak le róla leányaink. Ha aztán a bécsi udvari bál tudósitását figyelemmel végig olvasom, akkor is azt látom, hogy a kis princesszek, konteaszek és baronesszek — igen kevés kivétellel — az idén is mind, mind rózsaszinben voltak. Rózsaszin az alsó selyem- vagy duchesseruha, rózsaszin a föléje dobott krepp-, krepon-, tüll-, muszlin- vagy sifonruha; rózsaszin a szalagdisz, rózsaszin a virág a vállán, szóval ott is rózsaszin felhőben usztak a leányok. Fehér csak igen ritkán akadt közöttük.

A rózsaszinnek ezt a nagy népszerüségét — a mellet, hogy a legtökéletesebb szinek egyike — tán még a villamosvilágitásnak sápasztó hatása is okozza. Fehérben ma, egy fényesen világitott teremben, csaknem mindenki betegesen sápadtnak látszik, a mig a tánctól ki nem pirult. A rózsaszin ruhának a meleg szine egy kissé még az arcot pirba vonja. De akár ez, akár más, akár csak a divatnak egy rózsaszinü szeszélye legyen az okozója, tény, hogy az idén a rózsaszin felülkerekedett a fehéren, a mely pedig évek hosszu során uralkodott a bálteremben.

De mulik az idő, mulik a farsang, jön utánna a böjt, ennek nyomában a szép husvét, amikor közülünk sokaknak a leánya az első áldozáshoz járul, vagy konfirmáltatik és akkor ismét jogába lép a hófehér ruha. A *Divat Ujság* négy, ilyen serdülő leánynak való ruhát mutat be. Ezeknek az anyaga persze nem olyan lenge mint a báli ruháké, inkább kasmér, voile, gyapjukrepp vagy vékony posztó, hogy aztán bármelyiket lehessen azután is elhordani. Kiállitásukra nézve a lehető legnagyobb egyszerüséget tanácsoljuk, a ki költeni akar vagy szeret, az inkább a szövet finomságában keresse a keresett megkülömböztetést. Egyáltalán jó, ha módunkban van, leányainkat arra szoktatni, hogy nagyobb sulyt fektessenek a finom eleganciára az öltözködésben és kerüljék a hivalkodó cifrálkodást, a mi manapság a mikor a divatos bohóság ezertéle kivánatos, szemkápráztató, bájos lim-lomja mindenfelől csábitja az embert, nehezebb föladat, mint bármikor volt. *Ida.*

*

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerübben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., a Rökk Szilárd-utca 4. számu házában van.

Hirdetések.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (tár mind kuszó termeszetü) mart n gyolbresze ha megnő is, terméat nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas a okat ültettek, azok évenként h zukat az egesz szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkivül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb diszе anélkül hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyébbre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vo atkozó szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen es bérmentve küldetik meg, aki ismét egy levelezőlapon tudatja.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

kapható Jánosa Gyula csemege-kereskedésében Kőszegen.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **hasrevenyel, csavaál és meghűlésnél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor ovatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**" védjegyével és a „**Richter**" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. A. és társa,

csász. és kir. udvari szállítók.

Rudolstadt.

Ház bérbeadása.

Közép-Pulyán

azonnal bérbe adatik 1 bolt, 1 lakószoba, 1 konyha, 1 kamarából álló **ház**, hozzá tartozó 400□-öl gyümölcsös kerttel. Bővebb felvilágositást ad

Ribarics József

Közép-Pulyán.

Nyavalyatörés.

Ki nehéz nyavalya, görcsök is más idegbajban szenved, kérjen röpiratot róla. Kapható ingyen és bérmentve Schwanenapotheke, Frankfurt a/Main.

Lakás-bérbeadás.

Az Erdő-utcában 196. szám alatt levő emeletes ház, mely áll 3 szoba, konyha, a lakáshoz szükséges mellékepületek- és **fődött** verandából, esetleg kerttel, azonnal bérbe adatik. Bővebb felvilágositás e lap kiadóhivatalában.

Cs és szab. mosóviz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősitőül, liczamoknál, inak merevségénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesiti a lovakat. Csak a fenti védjegygyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárában és gyógyfűkereskedésében. Főraktár: **Kwizda Ferencz János** kerületi gyógyszerész, **Korneuburg**, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Meghívó

a kőszegi hegyforrás-szikvizgyár-részvénytársaság

f. évi február 15-én d. e. 11 órakor,

Kőszegen, a városház tanácstermében tartandó

rendes évi közgyülésére.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1902. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a nyeremény hováforditása, az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentés iránti határozathozatal.

2. 2 igazgatósági tag választása.

Jegyzet: A közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, a kinek részvénye a közgyülést megelőzőleg legalább 3 hóval saját nevére átiratott és a közgyülés előtt 3 nappal a társaság pénztáránál szelvényeivel együtt letétetett.

10 szavazatnál többet sem saját részéről, sem mint meghatalmazott egy részvényes sem birhat.

Az üzlet-kimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztáránál betekinthető.

Az igazgatóság.

Feigl Gyula

könyvnyomdász

Kőszegen, Várkör 81. sz.

Elvállal mindennemű nyomdász munkákat, kivánatra:

egyszerübb, vagy diszesebb kiállitásban

a legolcsóbb árak mellett.

Kiadóhivatala a

„KŐSZEG ÉS VIDÉKE"

cimű lapnak, hol **hirdetések** a **legjutányosabb áron** felvétetnek.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.